

2022

Godišnji izvještaj

Ured
disciplinskog
tužioca

Ured disciplinskog tužioca

Članom 64. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, brojevi 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08, Zakon o VSTV), stavovi 1. i 2, propisane su ingerencije Ureda disciplinskog tužioca (UDT), ureda u okviru VSTV-a, da vrši dužnost tužioca u vezi sa navodima koji se tiču povreda dužnosti sudije ili tužioca, u skladu sa ovim zakonom i Poslovníkom VSTV-a („Službeni glasnik BiH“, brojevi 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17 i 41/18).

UDT postupa po pritužbama ili na vlastitu inicijativu i odgovoran je za procjenu pravne valjanosti pritužbi, istraživanje navoda o povredi dužnosti sudija ili tužilaca, te za pokretanje disciplinskog postupka i zastupanje disciplinskih tužbi pred disciplinskim komisijama VSTV-a.

Članom 65. Zakona o VSTV propisana je obaveza UDT-a da periodično, u pismenoj formi, izvještava VSTV o svojim aktivnostima.

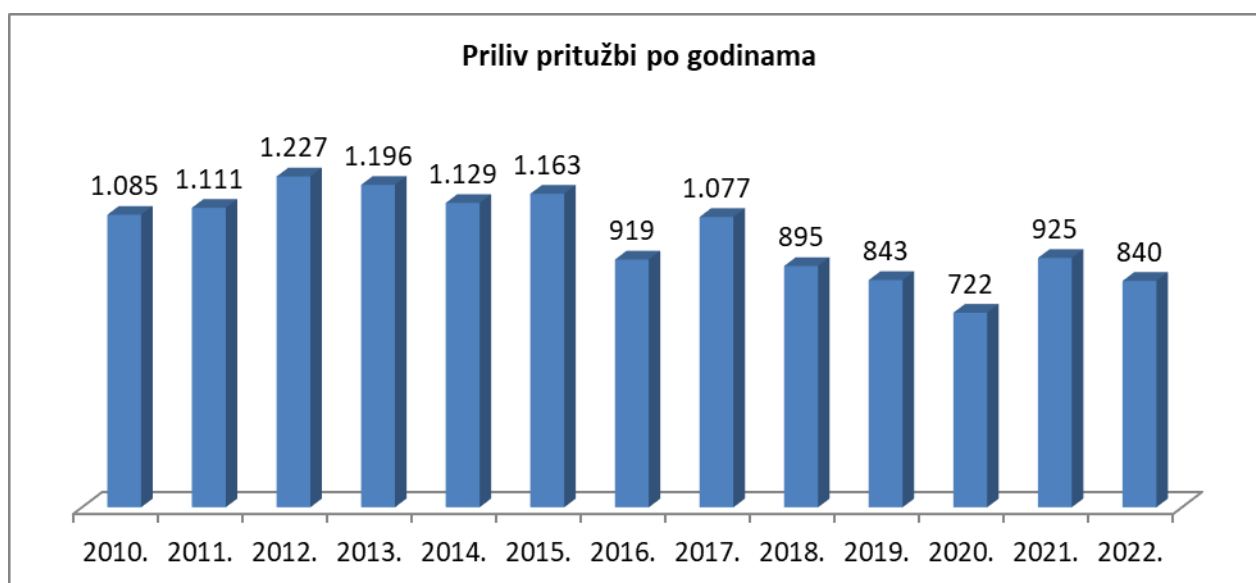
Jedna od preporuka Evropske komisije, zasnovana na Stručnoj analizi disciplinskih postupaka u pravosuđu Bosne i Hercegovine (Peer Review), je da bi UDT trebao jednom godišnje objavljivati javnosti izvještaj o svojim aktivnostima.

1. Pritužbe

1.1 Priliv pritužbi

Tokom 2022. godine, UDT je registrovao ukupno 840 pritužbi, od čega je 76 pritužbi registrovano po službenoj dužnosti, dok su 764 pritužbe podnijele stranke. Od ovog broja, ukupno 69 pritužbi registrovano je po pritužbama koje su podnijele osobe profesionalno angažovane u pravosuđu (predsjednik suda, glavni tužilac, nosilac pravosudne funkcije).¹

Broj pritužbi registrovanih u 2022. godini je za 9,2% manji od broja pritužbi registrovanih u 2021. godini.

Grafikon 1.1. Priliv pritužbi po godinama

1.2. Struktura primljenih pritužbi

1.2.1. Podnosioci pritužbi

Najčešći podnosioci pritužbi su bili stranke u postupku (321 pritužba ili 38%), zatim advokati (131 pritužba ili 16%), te učesnici u postupku (118 pritužbi ili 14%).

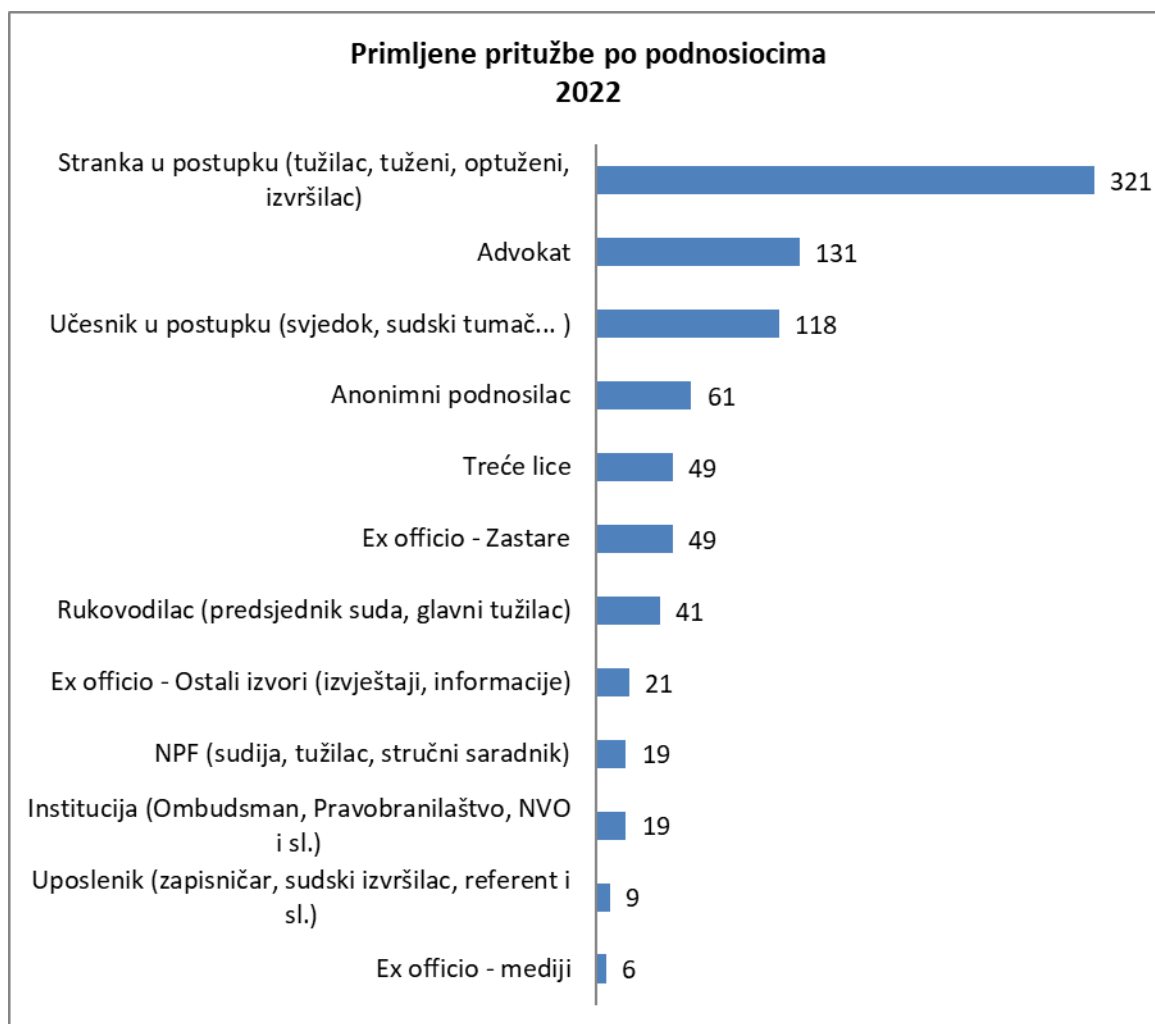
Dakle, skoro tri četvrtine registrovanih pritužbi (570 pritužbi ili 68%) su podnijele osobe koje su direktno zainteresovane za ishod pravosudnih postupaka ili učestvuju u njima – stranke, njihovi punomoćnici/branioci i drugi učesnici u postupku – najčešće oštećeni ili podnosioci prijava u krivičnom postupku.

Članom 64. stav 2. Zakona o VSTV-u propisano je da UDT može postupati i na osnovu vlastite inicijative. Koristeći ove prerogative, UDT je u 2022. godini registrovao 76 pritužbi po službenoj dužnosti (*ex officio*) ili 9% od ukupnog broja pritužbi. Pritužbe su registrovane na osnovu izvještaja sudova i tužilaštva o nastupanju zastara u krivičnim ili prekršajnim predmetima, izvještaja i informacija koje su dostavili sudovi ili tužilaštva,

¹ Pojedine pritužbe podnesene su protiv više nosilaca pravosudnih funkcija, i po više pravnih osnova, što treba imati u vidu prilikom razmatranja statistike koja se odnosi na njih.

odnosno drugi državni organi i institucije, kao i medijskih objava o povredama dužnosti sudija i tužilaca.

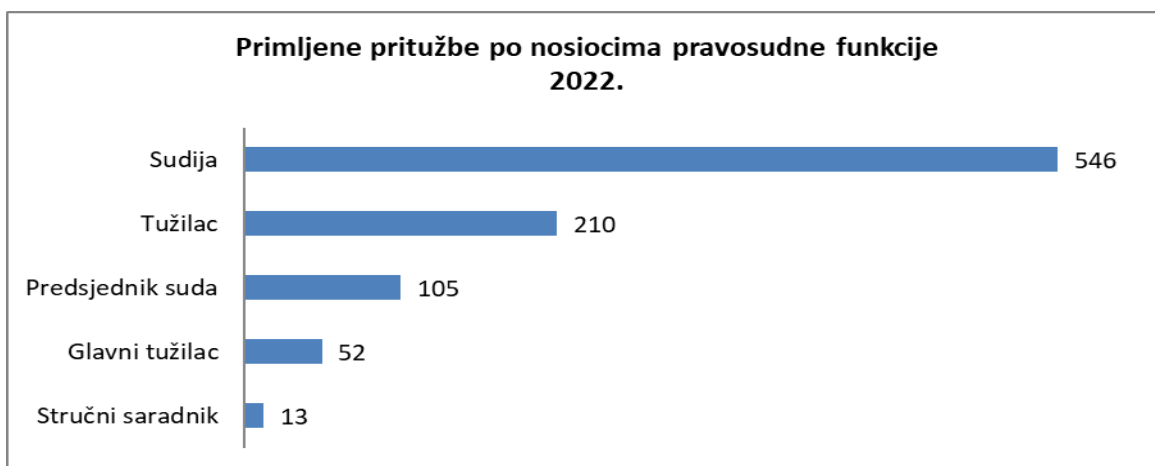
Udio pritužbi koje su podnijele profesionalno angažovane osobe u pravosuđu (rukovodioci i zaposlenici sudova i tužilaštava, sudije i tužioc) iznosi 69 pritužbi ili 8%. Ove pritužbe tradicionalno imaju i najveći stepen osnovanosti u odnosu na sve druge podnosiocice.

Grafikon 1.2.1. Struktura primljenih pritužbi po podnosiocima 2022.

1.2.2. Prijavljeni nosioci pravosudne funkcije

I dalje je struktura prijavljenih nosilaca pravosudne funkcije očekivana, s obzirom na strukturu podnosilaca pritužbi, koje prvenstveno čine stranke, advokati i učesnici u postupku. Najveći broj pritužbi odnosi se na sudije (546 pritužbi ili 65%), dok je 210 pritužbi (25%) registrovano protiv tužilaca.

Grafikon 1.2.2. Struktura primljenih pritužbi po nosiocima pravosudne funkcije 2022.

1.2.3. Pravosudni nivo

Registrovane pritužbe se najvećim dijelom odnose na postupanje sudija općinskih sudova (ukupno 316 pritužbi ili 38%) i tužilaca kantonalnih tužilaštava (ukupno 162 pritužbe ili 19%). Potom slijede pritužbe registrovane protiv sudija osnovnih sudova (151 pritužba ili 18%) kao i sudija kantonalnih sudova (83 pritužbe ili 10%).

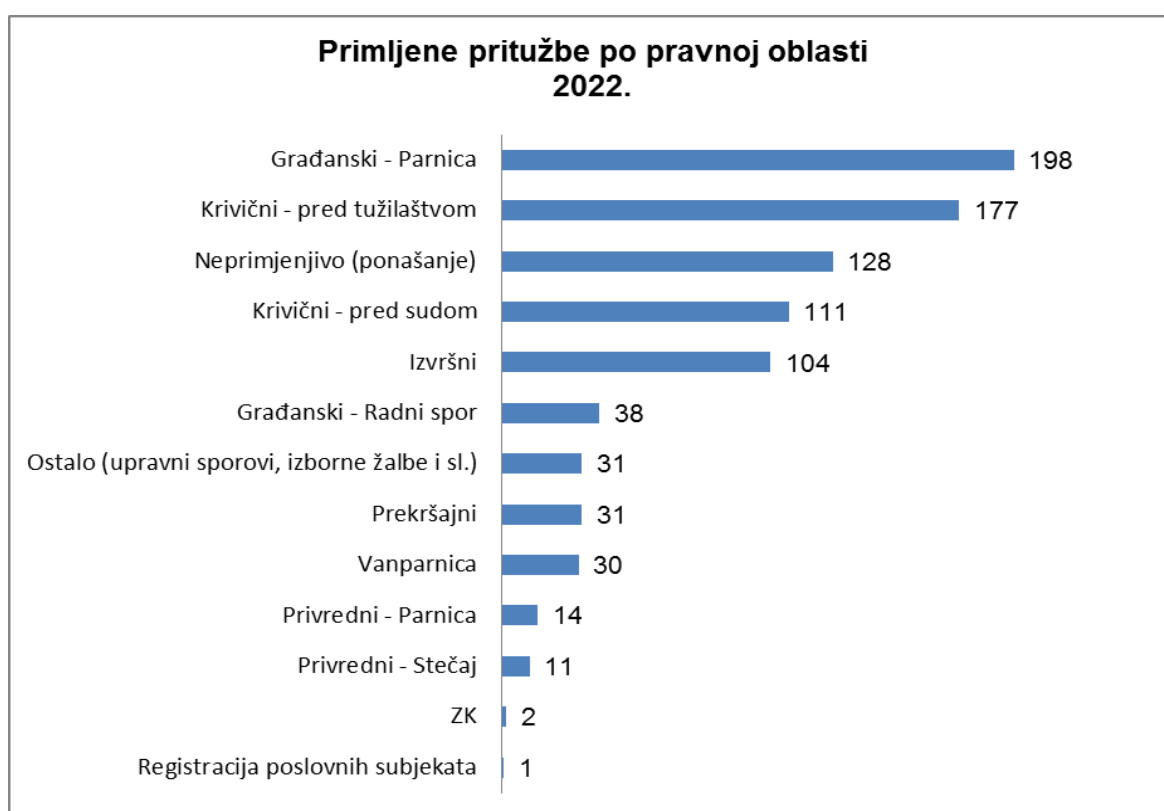
Grafikon 1.2.3. Struktura primljenih pritužbi po pravosudnom nivou 2022.

Imajući u vidu navedene podatke, može se reći da se 57% pritužbi (479 pritužbe) odnosi na prvostepene sudske institucije, odnosno općinske i osnovne sudove.

1.2.4. Pritužbe po pravnoj oblasti

U pogledu vrste predmeta u odnosu na koje su podnesene pritužbe, najveći broj pritužbi se odnosi na parnični postupak (198 pritužbi ili 24%), a zatim na prijave u predmetima tužilaštava (177 pritužbi ili 21%).

Primjetan je porast pritužbi koje se odnose na ponašanje sudija i tužilaca, pa je tokom 2022. godine UDT registrovao 128 ovakvih pritužbi (15%). Registrovane su i pritužbe koje se odnose na krivični postupak pred sudom (111 pritužbi ili 13%), te na postupanje sudija u izvršnom postupku (104 pritužbi ili 12%).

Grafikon 1.2.4. Struktura primljenih pritužbi po pravnoj oblasti 2022.

1.2.5. Pritužbe po pravnom osnovu

Tokom 2022. godine, najveći broj pritužbi (207 pritužbi ili 25%) podneseno je zbog disciplinskog prekršaja sudija propisanog članom 56. tačka 9. Zakona o VSTV „*donošenje odluka kojim se očigledno krši zakon ili uporno i neopravdano kršenje pravila postupka*“.

Zatim slijede pritužbe koje se odnose na dužinu trajanja postupka pred sudom (203 pritužbe ili 24%) – član 56. tačka 10 Zakona „*neopravdano kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti sudije ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti sudija*“.

Pritužbe su prouzrokovane objektivnom dužinom trajanja sudskih postupaka. UDT, s druge strane, mora dokazati i subjektivne propuste u radu sudija, koji su prouzrokovali odugovlačenje postupka. Imajući u vidu pokazatelje o radu sudija, koji se, između ostalih, odnose i na broj predmeta u radu, ostvarenu orijentacionu normu, Plan rješavanja predmeta, hronološko postupanje, UDT je u mnogim predmetima utvrdio da, uprkos objektivnoj dužini trajanja postupaka, ne postoji dovoljno dokaza o disciplinskoj odgovornosti postupajućih sudija.

Potrebno je izdvojiti i podatak da se znatan broj pritužbi odnosio na ispoljeno ponašanje ili postupanje sudija prema učesnicima u postupku (65 pritužbi ili 8%).

Član 56. Disciplinski prekršaji sudija		Broj pritužbi	%
tačka 9.	donošenje odluka kojim se očigledno krši zakon ili uporno i neopravdano kršenje pravila postupka;	207	25%
tačka 10.	neopravdano kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti sudije ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti sudija;	203	24%
tačka 8.	nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti;	97	12%
tačka 3.	očigledno kršenje obaveze ispravnog postupanja prema strankama u postupku, njihovim pravnim zastupnicima, svjedocima, ili drugim osobama;	65	8%
tačka 23.	bilo kakvo drugo ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u nepristrasnost i kredibilitet sudstva.	62	7%
tačka 1.	povreda načela nepristrasnosti;	59	7%
tačka 22.	ponašanje u sudu i izvan suda koje šteti ugledu sudijske funkcije;	43	5%

Jednako se, *mutatis mutandis*, može reći i kada su u pitanju pritužbe podnesene na rad tužilaštava. Najveći broj pritužbi je podnesen zbog disciplinskog prekršaja tužilaca propisanog članom 57. tačka 8. Zakona o VSTV „nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti“ (79 pritužbi ili 9%) i članom 57. tačka 9. „neopravdano kašnjenje u provođenju radnji u vezi sa vršenjem dužnosti tužilaca...“ (77 pritužbi ili 9%).

Član 57. Disciplinski prekršaji tužilaca		Broj pritužbi	%
tačka 8.	nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti;	79	9%
tačka 9.	neopravdano kašnjenje u provođenju radnji u vezi s vršenjem dužnosti tužioca ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti tužioca;	77	9%
tačka 23.	bilo kakvo drugo ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u nepristrasnost i kredibilitet tužilaštva.	30	4%
tačka 22.	ponašanje u sudu ili tužilaštvu i izvan suda ili tužilaštva koje šteti ugledu tužilačke funkcije;	21	3%
tačka 3.	očigledno kršenje obaveze ispravnog postupanja prema strankama u postupku, njihovim pravnim zastupnicima, svjedocima, ili drugim osobama;	18	2%
tačka 1.	povreda načela nepristrasnosti;	10	1%
tačka 7.	propuštanje da traži svoje izuzeće od postupanja po predmetima kada postoji sukob interesa;	5	1%

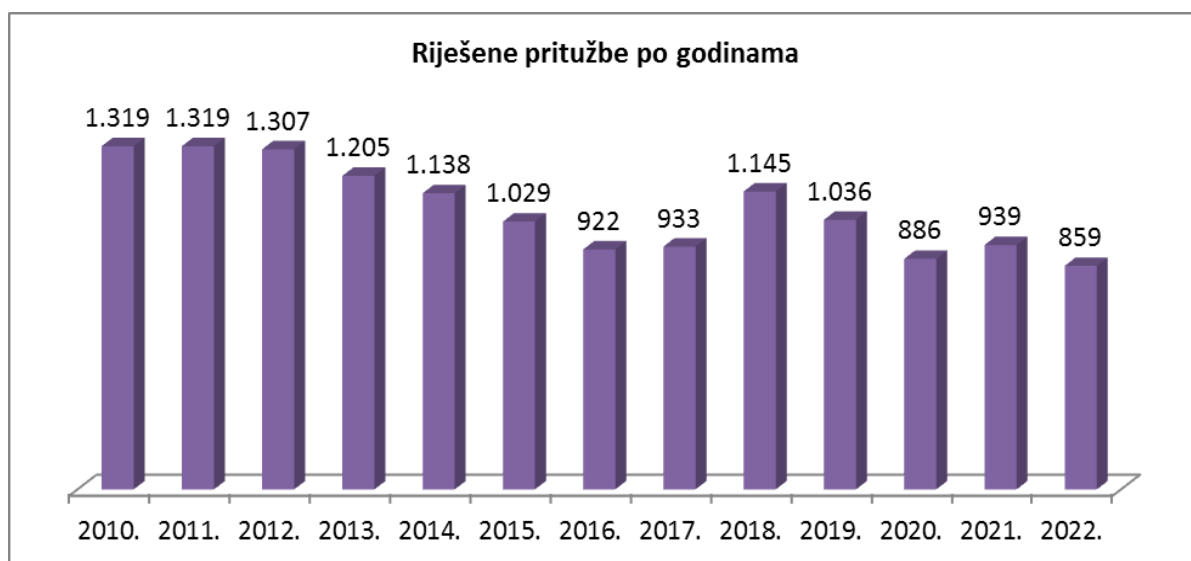
Članom 87. Zakona o VSTV propisano je da sudija, odnosno tužilac ne odgovara u građanskom postupku za odluku koju donese u okviru obavljanja svojih službenih dužnosti. Ipak, ovaj imunitet ne odnosi se na disciplinsku odgovornost sudija (i stručnih saradnika sa sudijskim ovlaštenjima) za izvršen disciplinski prekršaj koji je propisan članom 56. tačka 9. Zakona o VSTV „*donošenje odluka kojim se očigledno krši zakon ili uporno i neopravdano kršenje pravila postupka*“. U Mišljenju o nacrtu Zakona o VSTV, broj 712/2013 od 24.03.2014. godine, Venecijanska komisija dala je osvrt na ovaj prekršaj, naglašavajući da ga treba revidirati tako da se odnosi na presude donesene u lošoj vjeri ili kao rezultat ponovljenog nemara (*“Najbolje je u svim ostalim slučajevima ograničiti takva pitanja na žalbeni postupak. Sudije moraju imati slobodu u interpretaciji zakona. Prema tome, presuda ukinuta u žalbenom postupku ne može dovesti do disciplinskih mjera protiv sudije suda nižeg stepena.”*).

Također, potrebno je napomenuti da se navodi pritužbi podnesenih zbog pomenutog disciplinskog prekršaja u određenoj mjeri odnose i na odluke kojima je okončan sudski postupak, pa i dio ovih pritužbi treba posmatrati u širem kontekstu nezadovoljstva donesenim odlukama.

1.3. Riješene pritužbe

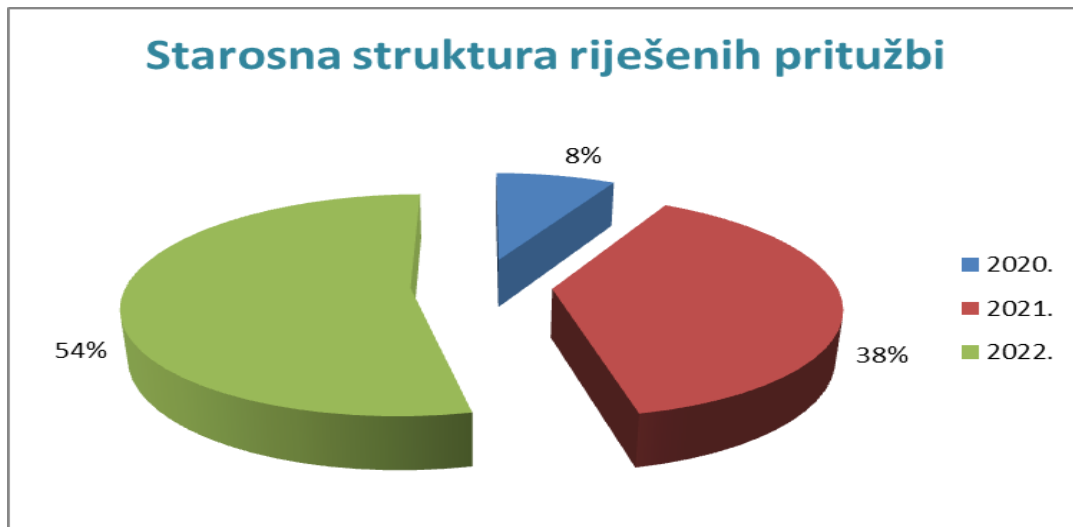
1.3.1. Broj riješenih pritužbi

Tokom 2022. godine UDT je u radu imao ukupno 1.309 pritužbi, a riješio 859 pritužbi.

Grafikon 1.3.1. Broj riješenih pritužbi po godinama

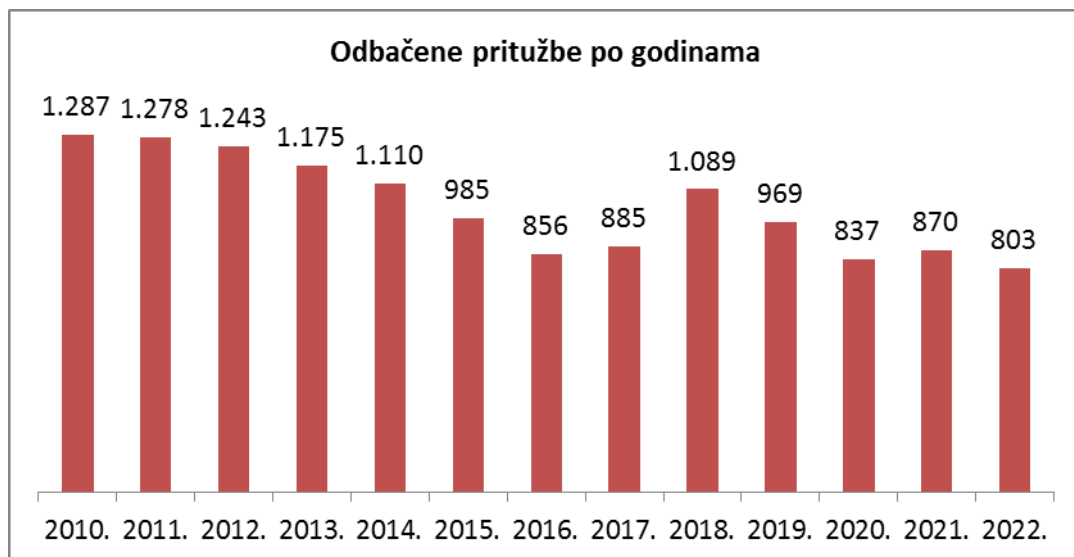
Obzirom da je tokom 2022. godine zaprimljeno manje pritužbi u odnosu na prethodnu godinu (85 pritužbi ili 9,2% manje), tako se i broj riješenih pritužbi jednako smanjio (u usporedbi sa brojem riješenih pritužbi u 2021. godini (to je smanjenje od 80 pritužbi ili 8,5%).

Struktura riješenih pritužbi po godinama starosti pritužbi je sljedeća: 69 pritužbi (8%) su iz 2020. godine, 330 pritužbi (38%) je iz 2021. godine i 460 pritužbi (54%) je iz 2022. godine.

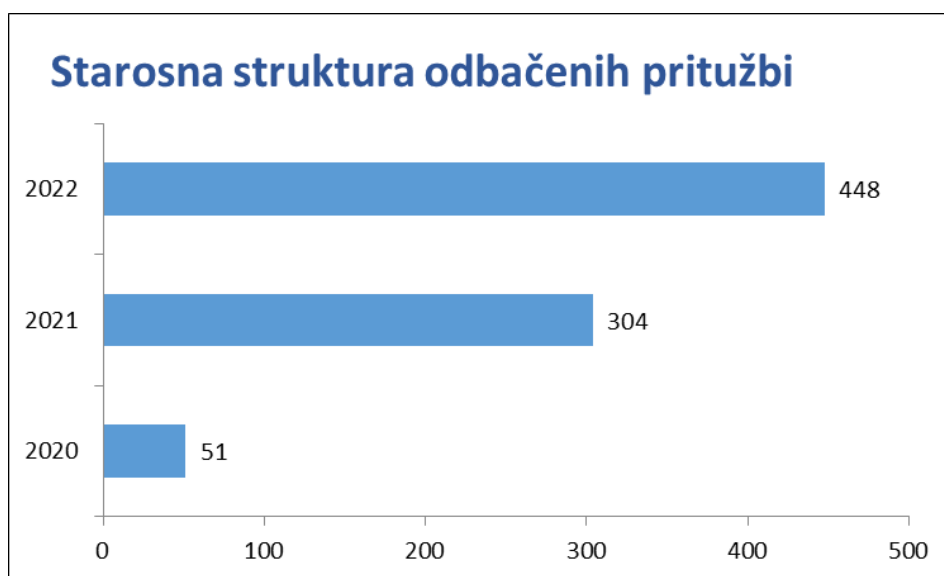
1.3.2. Odbačene pritužbe

Kako je već navedeno, UDT je tokom 2022. godine riješio 859 pritužbi, od čega je odbačeno 803 pritužbe.

Grafikon: 1.3.2. Broj odbačenih pritužbi po godinama

Starosna struktura odbačenih pritužbi je sljedeća: 51 pritužba je iz 2020. godine, 304 pritužbe su iz 2021. godine i 448 pritužbi su iz 2022. godine.

Grafikon: 1.3.2. Broj odbačenih pritužbi po godinama

1.3.3. Pravni osnov odbačenih pritužbi

Potrebno je navesti da se pravni osnov odbačenih pritužbi nerijetko razlikuje od pravnog osnova utvrđenog prilikom prijema pritužbe. Naime, prilikom prijema pritužbi, pravni osnov se određuje na osnovu navoda podnosioca. Međutim, prikupljeni dokazi u toku provjere ili istrage mogu upućivati na drugačiju pravnu kvalifikaciju ili na povredu dužnosti koja nije obuhvaćena pritužbom.

Većina pritužbi (71%) je odbačena na osnovu člana 83. stav 4. Poslovnika VSTV-a nakon provedene istrage, a samo manji broj (29%) na osnovu članova 81. i 82. Poslovnika VSTV-a.

Napominjemo da se odbačene pritužbe u smislu člana 82. stav 1. tačka d) odnose na situacije kada su pritužbe podnesene pet godina nakon izvršenog disciplinskog prekršaja.

Pravni osnov odbačenih pritužbi		Broj odbačenih pritužbi	Postotak od ukupnog broja odbačenih pritužbi
Član 81. stav 4	bez istrage po anonimnoj pritužbi	5	1%
Član 82 st. 1 tačka a)	van nadležnosti	22	3%
Član 82 st. 1 tačka b)	ponašanje / postupanje nije disciplinski prekršaj	171	21%
Član 82 st. 1 tačka c)	navedena povreda dužnosti neznatna	4	0%
Član 82 st. 1 tačka d)	nastupila zastara pokretanja disciplinskog postupka	10	1%
Član 82 st. 1 tačka f)	nerazumljiva pritužba	5	1%
Član 82 st. 1 tačka g)	ranije donesena odluka o istoj stvari	1	0%
Član 82 st. 1	po više osnova	16	2%
Ukupno odbačenih pritužbi na osnovu članova 81 i 82.		234	29%
Član 83 stav 4	nakon provedene istrage	569	71%
Ukupno odbačenih pritužbi		803	100%

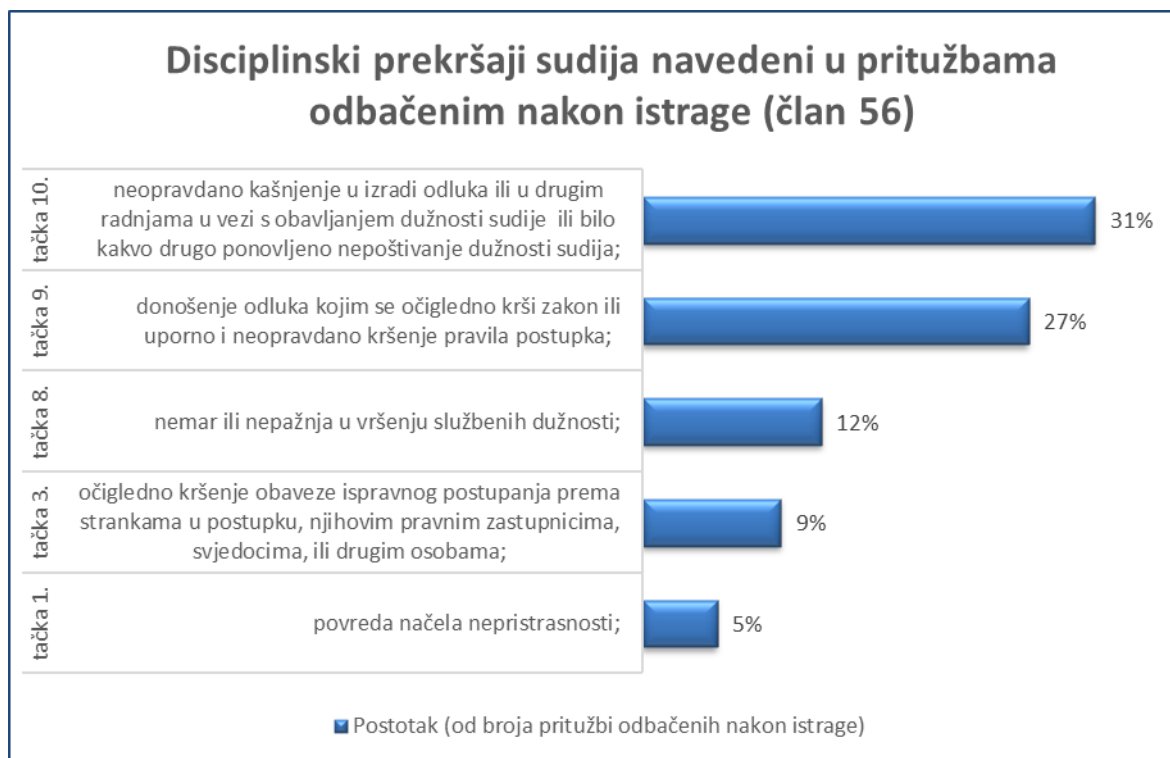
Tabela 1.3.3.a. Pravni osnov odbačenih pritužbi 2022.

Navodni disciplinski prekršaji sudija, prema pravnim kvalifikacijama u odlukama o odbačaju donesenim nakon provedene istrage, prikazani su detaljno u Tabeli 1.3.3.b.

Član 56.		Broj pritužbi odbačenih nakon istrage	Postotak (od ukupnog broja odbačenih pritužbi)	Postotak (od broja pritužbi odbačenih nakon istrage)
tačka 10.	neopravdano kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti sudije ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti sudija;	177	22%	31%
tačka 9.	donošenje odluka kojim se očigledno krši zakon ili uporno i neopravdano kršenje pravila postupka;	151	19%	27%
tačka 8.	nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti;	70	9%	12%
tačka 3.	očigledno kršenje obaveze ispravnog postupanja prema strankama u postupku, njihovim pravnim zastupnicima, svjedocima, ili drugim osobama;	54	7%	9%
tačka 1.	povreda načela nepristrasnosti;	29	4%	5%
tačka 23.	bilo kakvo drugo ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u nepristrasnost i kredibilitet sudstva;	16	2%	3%
tačka 22.	ponašanje u sudu i izvan suda koje šteti ugledu sudijske funkcije;	14	2%	2%
tačka 7.	propuštanje da traži svoje izuzeće od postupanja po predmetima kada postoji sukob interesa;	11	1%	2%
tačka 2.	postupanje s pristrasnošću i predrasudama tokom obavljanja službenih dužnosti zbog rase, boje, spola, vjerske pripadnosti, etničkog porijekla, nacionalne pripadnosti, seksualne opredijeljenosti ili društvenog i ekonomskog statusa stranke;	6	1%	1%
tačka 17.	propuštanje, iz neopravdanih razloga, da postupi u skladu s odlukama, naredbama ili zahtjevima Vijeća;	5	1%	1%
tačka 11.	upuštanje u neprimjerene kontakte sa strankom u postupku ili njenim zastupnikom;	2	0%	0%
tačka 19.	namjerno davanje lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije u vezi s prijavama za radno mjesto, disciplinskim stvarima, pitanjima unapređenja i napredovanja u službi ili bilo kojim drugim pitanjima koja su u nadležnosti Vijeća;	2	0%	0%
tačka 4.	odavanje povjerljivih informacija koje proizilaze iz vršenja dužnost sudije;	1	0%	0%
tačka 6.	korištenje dužnosti sudije kako bi se pribavile neopravdane koristi za sebe ili druge osobe;	1	0%	0%
tačka 13.	miješanje u postupanje sudije ili tužioca s namjerom opstrukcija ili potcjenjivanja njihovih aktivnosti;	1	0%	0%
tačka 16.	upuštanje u aktivnosti koje su nespojive sa dužnostima sudije;	1	0%	0%
tačka 5.	prihvatanje poklona ili nagrada čija je namjena neprimjereno utjecanje na odluke ili postupke sudije, uključujući i slučajeve kada poklon ili nagrada samo odaju utisak neprimjerenog uticaja;	0	0%	0%
tačka 12.	omogućavanje vršenja dužnosti sudije osobama koje na to nisu zakonom ovlaštene;	0	0%	0%
tačka 14.	osuda na kaznu zatvora zbog izvršenog krivičnog djela, ili ako je proglašen krivim za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za vršenje dužnosti sudije;	0	0%	0%
tačka 15.	davanje bilo kakvih komentara, dok se predmet ne riješi na sudu, za koje se opravdano može očekivati da mogu ometati ili štetiti pravičnom postupku ili suđenju, ili nepodužimanje odgovarajućih koraka kako bi se osiguralo da se njemu podređeni uposlenici suda također suzdrže od davanja komentara;	0	0%	0%
tačka 18.	propuštanje da odgovori na upit u vezi sa nekom disciplinskom stvari, osim ukoliko je do propusta došlo iz opravdanih razloga;	0	0%	0%
tačka 20.	neispunjavanje obaveze učestvovanja u oblicima obaveznog stručnog usavršavanja ili drugih zakonom propisanih obaveza;	0	0%	0%
tačka 21.	ako ne postupi u skladu s odlukom o njegovom privremenom upućivanju u drugi sud;	0	0%	0%

Tabela 1.3.3.b. Navodni disciplinski prekršaji sudija

Najviše ovako odbačenih pritužbi odnosi se na disciplinske prekršaje navedene u članu 56. tačka 10. (177 pritužbi ili 31%), odnosno tačka 9. (151 pritužbi ili 27%) Zakona o VSTV. Treba istaći da određen broj odluka o odbačaju pritužbe sadrži više od jednog navodnog prekršaja.

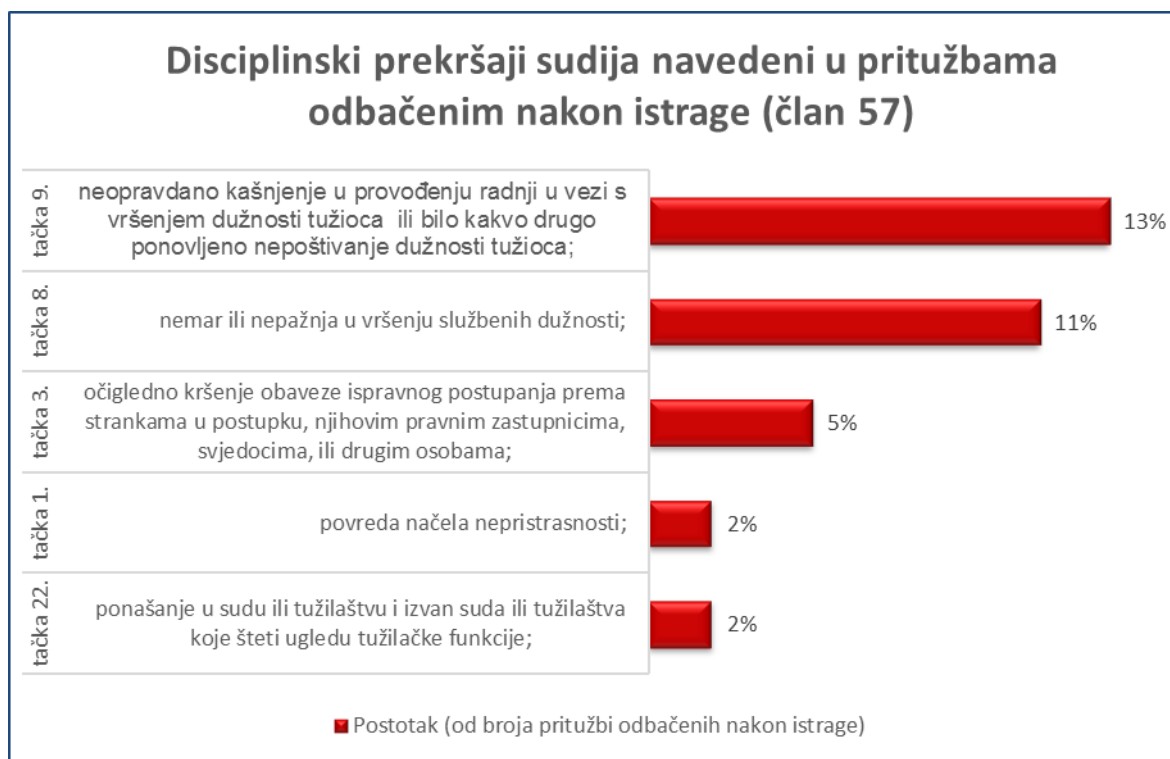
Nije bilo odluka sa navodima o disciplinskim prekršajima za tačke 5, 12, 14, 15, 18, 20. i 21. člana 56. Zakona o VSTV.

Navodni disciplinski prekršaji tužilaca u pritužbama odbačenim nakon provedene istrage dati su detaljno u Tabeli 1.3.3.c.

Član 57.		Broj pritužbi odbačenih nakon istrage	Postotak (od ukupnog broja odbačenih pritužbi)	Postotak (od broja pritužbi odbačenih nakon istrage)
tačka 9.	neopravdano kašnjenje u provođenju radnji u vezi s vršenjem dužnosti tužioca ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštovanje dužnosti tužioca;	73	9%	13%
tačka 8.	nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti;	62	8%	11%
tačka 3.	očigledno kršenje obaveze ispravnog postupanja prema strankama u postupku, njihovim pravnim zastupnicima, svjedocima, ili drugim osobama;	26	3%	5%
tačka 1.	povreda načela nepristrasnosti;	10	1%	2%
tačka 22.	ponašanje u sudu ili tužilaštvu i izvan suda ili tužilaštva koje šteti ugledu tužilačke funkcije;	10	1%	2%
tačka 23.	bilo kakvo drugo ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u nepristrasnost i kredibilitet tužilaštva.	6	1%	1%
tačka 7.	propuštanje da traži svoje izuzeće od postupanja po predmetima kada postoji sukob interesa;	5	1%	1%
tačka 4.	odavanje povjerljivih informacija koje proizilaze iz vršenja dužnost tužioca;	4	0%	1%
tačka 10.	upuštanje u neprimjerene kontakte sa sudijom ili strankama u postupku;	4	0%	1%
tačka 6.	korištenje funkcije tužioca kako bi se pribavile neopravdane koristi za sebe ili druge osobe;	3	0%	1%
tačka 12.	miješanje u postupanje sudije ili tužioca s namjerom opstruiranja ili potcjenjivanja njihovih aktivnosti;	3	0%	1%
tačka 15.	neizvršavanje uputstva nadređenog tužioca, osim ako bi izvršavanje takvog uputstva značilo kršenje zakona ili odredbi ovog člana;	2	0%	0%
tačka 2.	postupanje s pristrasnošću i predrasudama tokom obavljanja službenih dužnosti zbog rase, boje, spola, vjerske pripadnosti, etničkog porijekla, nacionalne pripadnosti, seksualne opredijeljenosti ili društvenog i ekonomskog statusa stranke;	1	0%	0%
tačka 16.	upuštanje u aktivnosti koje su nespojive sa dužnostima tužioca;	1	0%	0%
tačka 17.	propuštanje, iz neopravdanih razloga, da postupi u skladu s odlukama, naredbama ili zahtjevima Vijeća;	1	0%	0%
tačka 19.	namjerno davanje lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije u vezi s prijavama za radno mjesto, disciplinskim stvarima, pitanjima unapređenja i napredovanja u službi ili bilo kojim drugim pitanjima koja su u nadležnosti Vijeća;	1	0%	0%
tačka 5.	prihvatanje poklona ili nagrada čija je namjena neprimjereno utjecanje na odluke ili postupke tužioca, uključujući i slučajeve kada poklon ili nagrada samo odaju utisak neprimjerenog uticaja;	0	0%	0%
tačka 11.	omogućavanje vršenja dužnosti tužioca osobama koje na to nisu zakonom ovlaštene;	0	0%	0%
tačka 13.	osuda na kaznu zatvora zbog izvršenog krivičnog djela, ili ako je proglašen krivim za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za vršenje dužnosti tužioca;	0	0%	0%
tačka 14.	davanje bilo kakvih komentara, dok se predmet ne riješi na sudu, za koje se opravdano može očekivati da mogu ometati ili štetiti pravičnom postupku ili suđenju, ili nepoduzimanje odgovarajućih koraka kako bi se osiguralo da se njemu podređeni uposlenici tužilaštva također suzdrže od davanja komentara;	0	0%	0%
tačka 18.	propuštanje da odgovori na upit u vezi sa nekom disciplinskom stvari, osim ukoliko je do propusta došlo iz opravdanih razloga;	0	0%	0%
tačka 20.	neispunjavanje obaveze učestvovanja u oblicima obaveznog stručnog usavršavanja ili drugih zakonom propisanih obaveza;	0	0%	0%
tačka 21.	ako ne postupi u skladu s odlukom o njegovom privremenom upućivanju u drugo tužilaštvo;	0	0%	0%

Tabela 1.3.3.c. Navodni disciplinski prekršaji tužilaca

Najviše ovako odbačenih pritužbi odnosi se na disciplinske prekršaje navedene u članu 57. tačka 9. (73 pritužbe ili 13%) i tačka 8. (62 pritužbe ili 11%) Zakona o VSTV. Treba istaći da određen broj odluka o odbačaju pritužbe sadrži više od jednog navodnog prekršaja.

Nije bilo navoda o disciplinskim prekršajima za tačke 5, 11, 13, 14, 18, 20. i 21. člana 57. Zakona o VSTV.

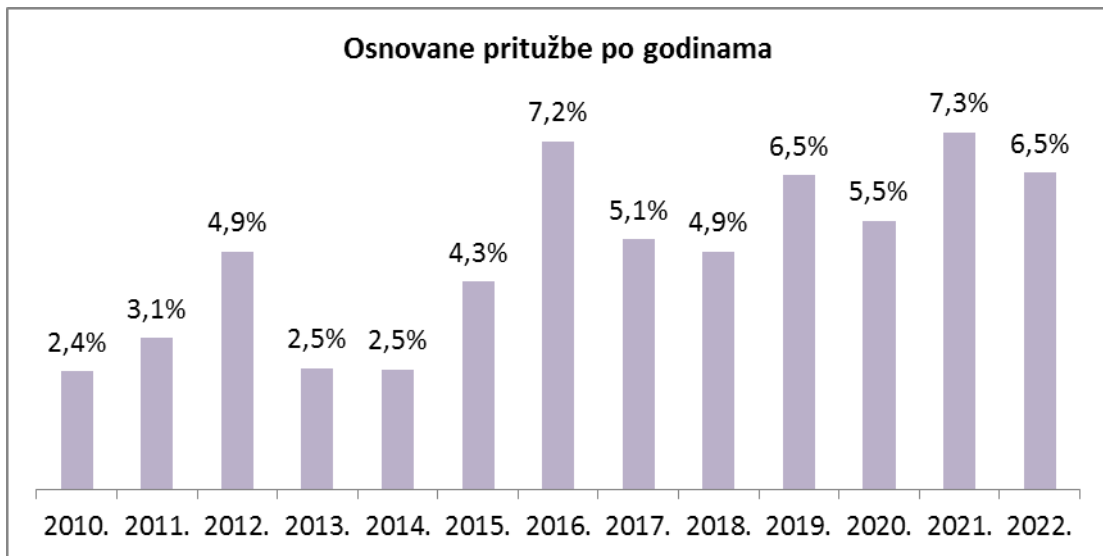
1.3.4. Osnovane pritužbe

U 2022. godini, UDT je imao 56 osnovanih pritužbi, što je 6,5% od ukupnog broja riješenih pritužbi.

Kao što je već rečeno u dijelu izvještaja koji se odnosi na sadržaj pritužbi, najveći broj pritužbi predstavljaju one koje se odnose na nezadovoljstvo dužinom trajanja postupka koja nije prouzrokovana povredom dužnosti sudija ili tužilaca, a što u konačnici i dovodi do visokog udjela neosnovanih pritužbi.

Udio osnovanih pritužbi i dalje je znatno veći nego u radu sličnih tijela u uporednoj praksi².

² Npr. prema Izvještaju o radu Ureda za istragu pravosudnog postupanja Engleske i Velsa za 2016. i 2017. godinu, 42 od 2.078 pritužbi su bile osnovane (2%). v. <https://judicialconduct.judiciary.gov.uk/reports-publications/> Ili, prema Izvještaju o radu za 2016. godinu Ureda disciplinskog tužioca savezne države Ohajo (disciplinska tijela u SAD su u ingerencijama saveznih država), 39 (1,8%) pritužbi je bilo osnovano, a 2.054 odbačeno. v. <https://www.supremecourt.ohio.gov/DisciplinarySys/odc/>

Grafikon 1.3.4. Postotak osnovanih pritužbi po godinama

1.3.5. Dužina trajanja postupka rješavanja pritužbi

Članom 72. stav 2. Zakona o VSTV propisan je posredan rok za okončanje postupka po pritužbama od dvije godine od dana saznanja Vijeća za informaciju / pritužbu o povredi dužnosti, s obzirom da po protoku ovog roka nastupa zastara pokretanja disciplinskog postupka.

Zastara pokretanja postupka, u smislu pomenute zakonske odredbe, nije nastupila ni u jednoj pritužbi okončanoj u 2022. godini.

Prosječno vrijeme rješavanja pritužbi u 2022. godini iznosilo je 196 dana, a što je za 80 dana kraće vrijeme u odnosu na prosjek rješavanja pritužbi u 2020. godini (276 dana) - gotovo jednako trendu od prošle godine, kada je prosječno vrijeme rješavanja pritužbi iznosilo 190 dana.

Pri tome, potrebno je napraviti distinkciju između pojedinih faza rješavanja pritužbi. Naime, članovima 82. i 83. Poslovnika VSTV-a propisano je da se pritužbe mogu odbaciti bez provjere (*a limine*), nakon prethodne provjere i nakon obavljene istrage. Prosječna dužina trajanja postupka po pritužbama koje su odbačene *a limine* iznosila je 136 dana, nakon prethodne provjere iznosila je 141 dan, a nakon provedene istrage 202 dana.

Prosječno trajanje obrade pritužbi koje su rezultirale podnošenjem disciplinske tužbe nakon okončane istrage iznosilo je 374 dana.

1.3.6. Uvid u sudske i tužilačke spise putem CMS-a/TCMS-a

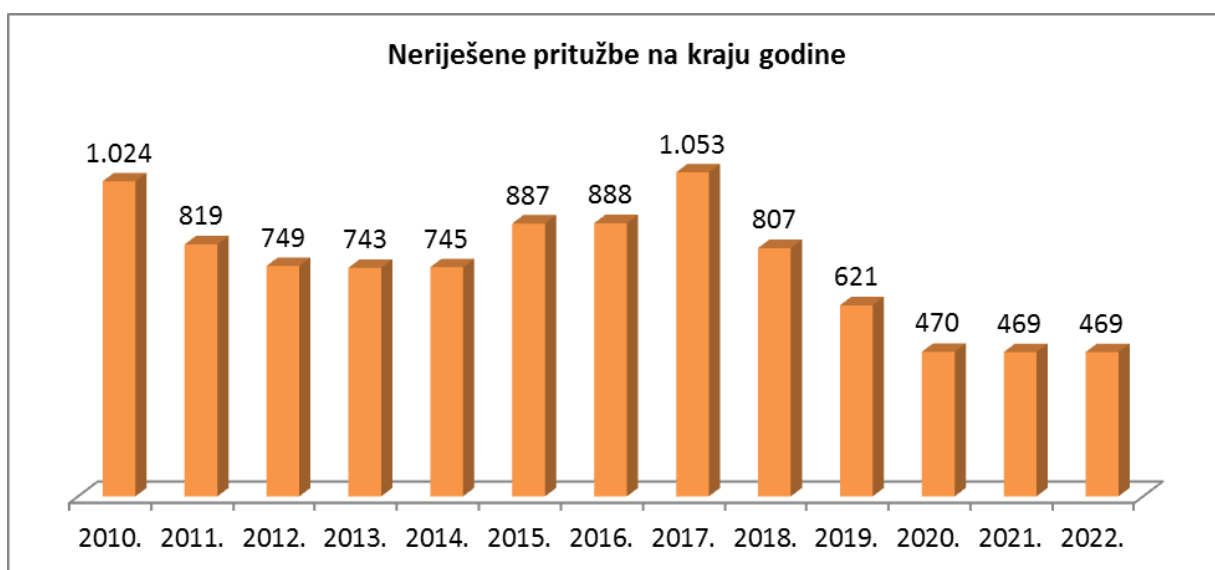
Tokom rješavanja pritužbi UDT je, pored drugih istražnih radnji, izvršio uvid u 2.655 predmeta (1.897 sudskih predmeta i 758 tužilačkih predmeta) putem Sistema za automatsko upravljanje predmetima u sudovima i tužilaštvima (CMS/TCMS), odnosno u 56 predmeta više nego u 2021. godini.

Godina uvida	Uvid u CMS		Uvid u TCMS		Ukupan broj sudskih i tužilačkih predmeta
	Broj pritužbi	Broj sudskih predmeta u koje se vršio uvid putem CMS-a	Broj pritužbi	Broj tužilačkih predmeta u koje se vršio uvid putem TCMS-a	
2018.	689	1.736	211	322	2.058
2019.	746	1.438	303	791	2.229
2020.	691	1.630	243	526	2.156
2021.	721	1.955	278	644	2.599
2022.	814	1.897	372	758	2.655

Tabela 1.3.6. Uvidi u CMS/TCMS spise po godinama

1.3.7. Neriješene pritužbe na kraju godine

Na kraju 2022. godine UDT je imao u radu 469 pritužbi, jednako kao i prethodne godine, što je najmanji broj neriješenih pritužbi do sada.

Grafikon 1.3.7. Broj neriješenih pritužbi na kraju godine / po godinama

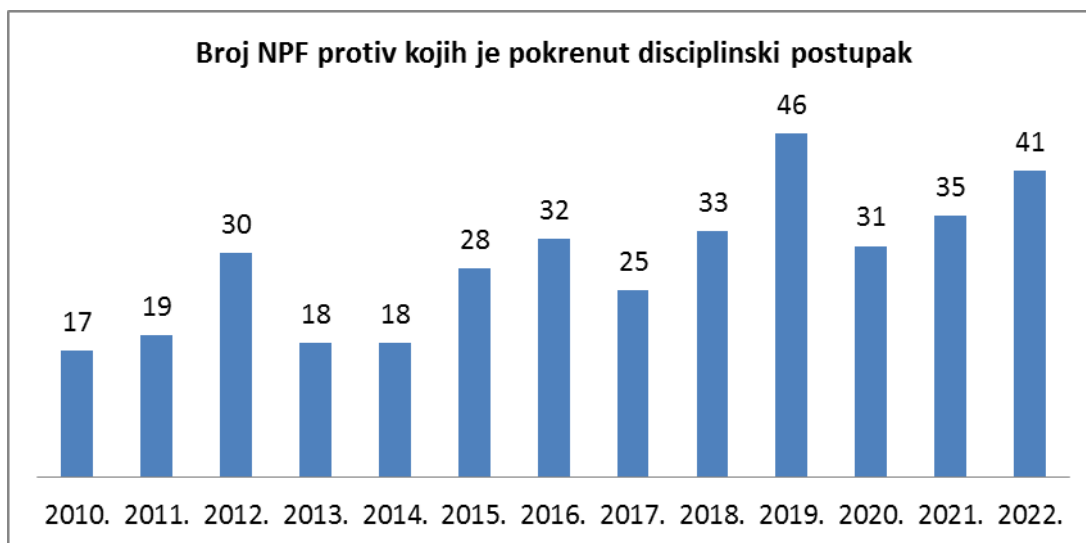
2. Disciplinski postupci³

2.1. Pokrenuti disciplinski postupci

UDT je, u toku 2022. godine, pokrenuo 39 disciplinskih postupaka protiv 41 nosioca pravosudne funkcije, za šest više u odnosu na prethodnu godinu.

³ Pojedini postupci pokrenuti su na osnovu više pritužbi i po više pravnih osnova, što treba imati u vidu prilikom razmatranja statistike koja se odnosi na pokrenute postupke.

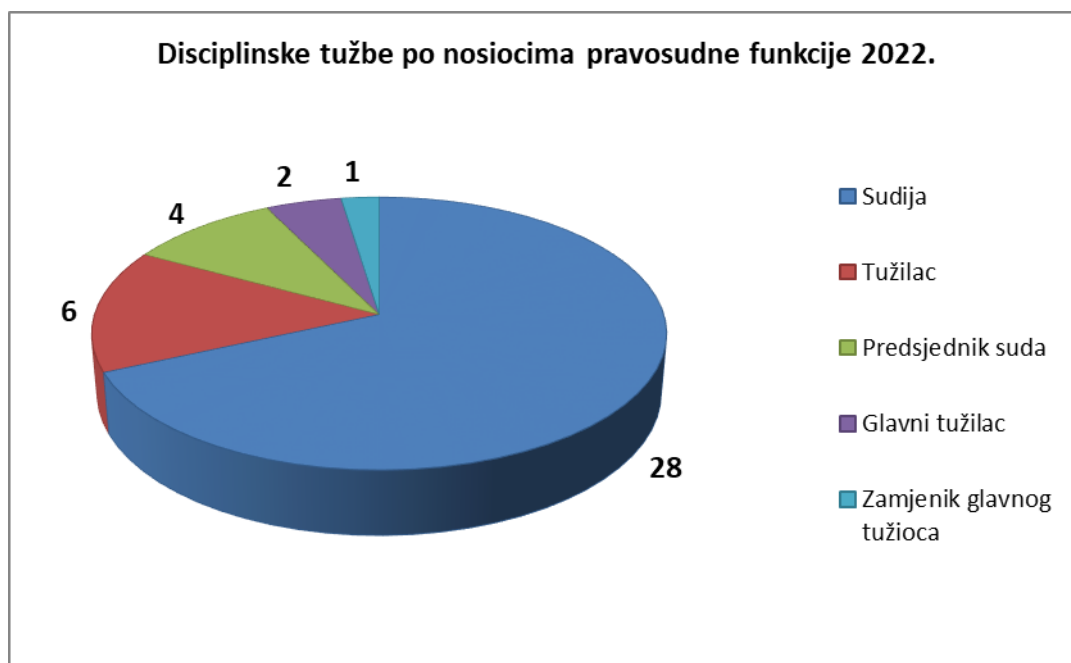
U četiri disciplinske tužbe, UDT je zatražio da disciplinske komisije izreknu mjeru razrješenja od dužnosti.

Grafikon 2.1. Broj NPF protiv kojih je pokrenut disciplinski postupak – po godinama

2.1.1. Struktura pokrenutih disciplinskih postupaka prema nosiocima pravosudne funkcije

Tokom 2022. godine UDT pokrenuo je 39 disciplinskih postupak protiv 41 nosioca pravosudne funkcije, što je šest više u odnosu na 2021. godinu. Najviše postupaka pokrenuto je protiv sudija, ukupno 28. Četiri disciplinska postupka pokrenuta su protiv predsjednika sudova (1 predsjednik općinskog suda, 3 predsjednika osnovnog suda). Protiv tužilaca je pokrenuto 7 disciplinskih postupaka, dok su 2 postupka pokrenuta protiv glavnih tužilaca a 1 protiv zamjenika glavnog tužioca.

Grafikon 2.1.4. Disciplinske tužbe po nosiocima pravosudne funkcije 2022.

2.1.2. Pokrenuti disciplinski postupci prema disciplinskim prekršajima

2.1.2.a. Disciplinski prekršaji sudija

Najveći broj disciplinskih postupaka protiv sudija pokrenut je zbog disciplinskog prekršaja iz člana 56. tačka 10. Zakona o VSTV BiH „neopravdano kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti sudije ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti sudija“ (14 tužbi), zatim slijede prekršaji propisani tačkom 8. „nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti“ (9 tužbi), i tačkom 22. „ponašanje u sudu i izvan suda koje šteti ugledu sudijske funkcije“ (4 tužbe).

Zbog prekršaja iz tačke 19. „namjerno davanje lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije u vezi s prijavama za radno mjesto, disciplinskim stvarima, pitanjima unapređenja i napredovanja u službi ili bilo kojim drugim pitanjima koja su u nadležnosti Vijeća“ pokrenuta su tri disciplinska postupka. Po dva disciplinska postupka pokrenuta su zbog prekršaja iz tačke 14. „osuda na kaznu zatvora zbog izvršenog krivičnog djela, ili ako je proglašen krivim za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za vršenje dužnosti sudije“ i tačke 16. „upuštanje u aktivnosti koje su nespojive sa dužnostima sudije“, dok je po jedan disciplinski postupak pokrenut zbog prekršaja iz tačke 3. „očigledno kršenje obaveze ispravnog postupanja prema strankama u postupku, njihovim pravnim zastupnicima, svjedocima, ili drugim osobama“ i iz tačke 23. „bilo kakvo drugo ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u nepristrasnost i kredibilitet sudstva“.

Bitno je napomenuti da zbir ukupno podnesenih disciplinskih tužbi ne odgovara zbiru navedenih prekršaja, jer su neki disciplinski postupci podneseni na osnovu više pritužbi koje su dostavile različite kategorije podnosilaca.

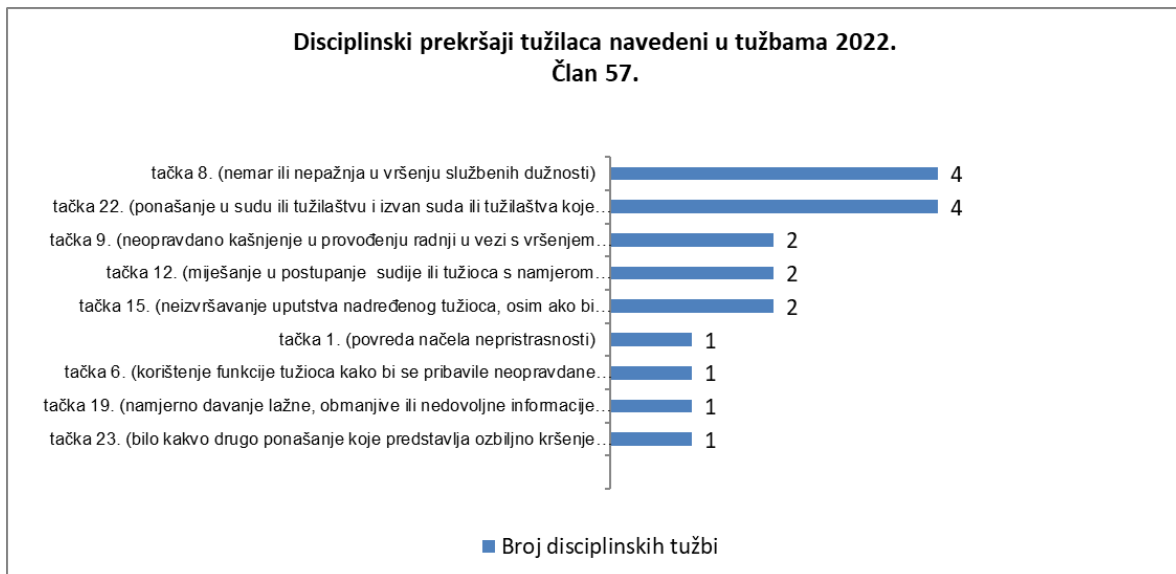

2.1.2.b. Disciplinski prekršaji tužilaca

Najviše disciplinskih postupaka pokrenutih protiv tužilaca odnosi se na disciplinski prekršaj član 57. tačka 8. Zakona o VSTV BiH „*nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti*“ tačka 22. „*ponašanje u sudu ili tužilaštvu i izvan suda ili tužilaštva koje šteti ugledu tužilačke funkcije*“ – po četiri disciplinska postupka. Po dva postupka pokrenuta su na osnovu prekršaja iz tačke 9. „*neopravdano kašnjenje u provođenju radnji u vezi s vršenjem dužnosti tužioca ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti tužioca*“, zatim tačke 12. „*miješanje u postupanje sudije ili tužioca s namjerom opstruiranja ili potcjenjivanja njihovih aktivnosti*“ i tačke 15. „*neizvršavanje uputstava nadređenog tužioca, osim ako bi izvršavanje takvog uputstva značilo kršenje zakona ili odredbi ovog člana*“.

Zbog prekršaja propisanih u tački 1. „*povreda načela nepristrasnosti*“, tački 6. „*korištenje funkcije tužioca kako bi se pribavile neopravdane koristi za sebe ili druge osobe*“, tački 19. „*namjerno davanje lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije u vezi s prijavama za radno mjesto, disciplinskim stvarima, pitanjima unapređenja i napredovanja u službi ili bilo kojim drugim pitanjima koja su u nadležnosti Vijeća*“, i tački 23. „*bilo kakvo drugo ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u nepristrasnost i kredibilitet tužilaštva*“ pokrenut je po jedan disciplinski postupak.

Također, zbir ukupno podnesenih disciplinskih tužbi ne odgovara zbiru navedenih prekršaja, jer su neki disciplinski postupci podneseni na osnovu više pritužbi koje su dostavile različite kategorije podnosilaca.

2.1.3. Struktura pokrenutih disciplinskih postupaka prema podnosiocima pritužbi

Najveći broj disciplinskih postupaka pokrenut je po pritužbama predsjednika suda (7 tužbi); zatim slijede treće lice (6 tužbi), te stranke u postupku (5 tužbi), jednako kao i advokati (5 tužbi).

Treba napomenuti da zbir ne odgovara ukupnom broju podnesenih disciplinskih tužbi (41) jer su neke disciplinske tužbe podnesene na osnovu više pritužbi koje su dostavile različite kategorije podnosilaca pritužbi.

Grafikon 2.1.3. Disciplinske tužbe po podnosiocima pritužbi 2022.

2.1.4. Struktura pokrenutih disciplinskih postupaka prema pravosudnom nivou

Najviše postupaka pokrenuto je protiv sudija općinskih (14) i osnovnih sudova (9), dok je protiv sudija kantonalnih sudova pokrenuto 7 postupaka, te 2 postupka protiv sudija Vrhovnog suda FBiH.

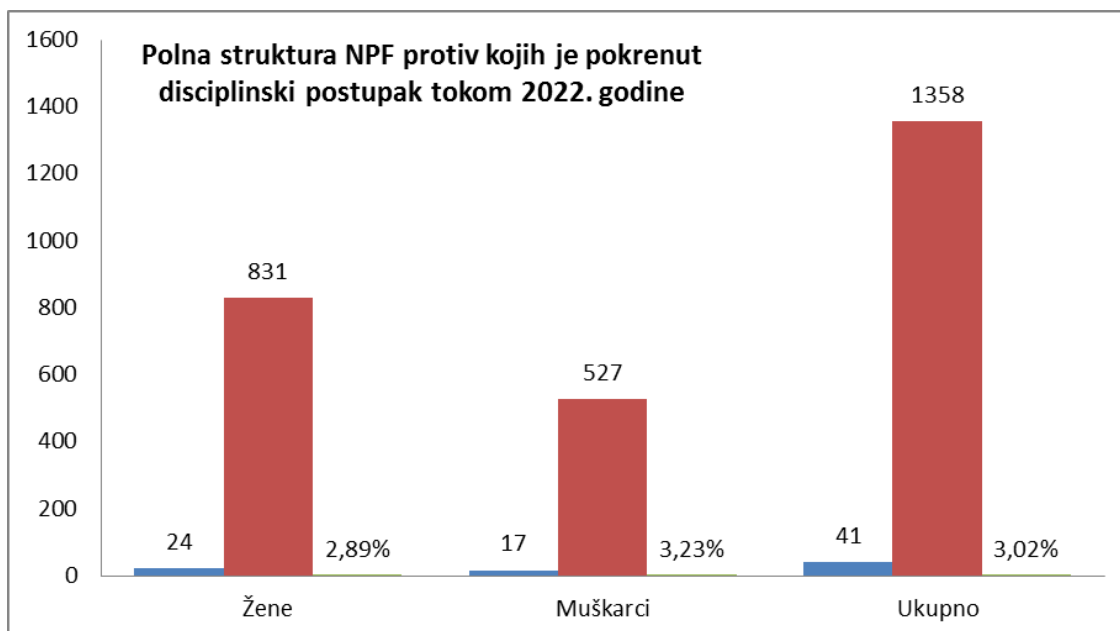
Disciplinski postupci su pokrenuti protiv 6 tužilaca kantonalnih tužilaštava, 2 tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine i jednog tužioca okružnog javnog tužilaštva.

Grafikon 2.1.5. Disciplinske tužbe po pravosudnom nivou 2022.

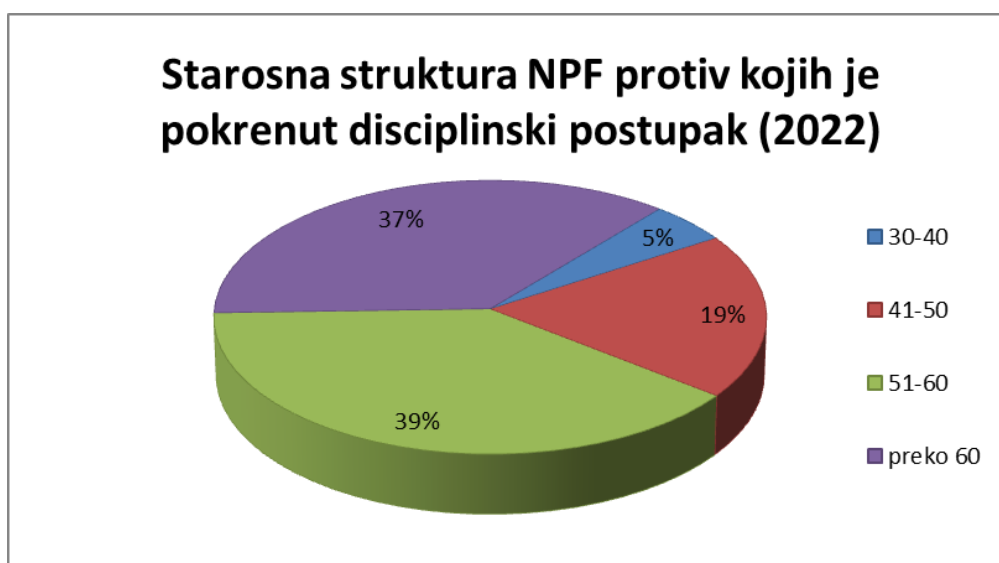
2.1.5. Struktura pokrenutih disciplinskih postupaka prema polnoj i starosnoj strukturi nosilaca pravosudne funkcije

U 2022. godini pokrenuti su disciplinski postupci protiv 24 žena i 17 muškarca. Ove podatke je potrebno posmatrati u korelaciji sa polnom strukturom nosilaca pravosudnih funkcija prema kojoj je od 1.358 sudija i tužilaca broj žena 831, dok je broj muškaraca 527, odnosno disciplinski postupci su pokrenuti protiv 2.89% žena i 3.23% muškaraca.

Grafikon 2.1.5. Polna struktura NPF protiv kojih je pokrenut disciplinski postupak 2022.

Kada se radi o starosnoj strukturi nosilaca pravosudne funkcije protiv kojih su pokrenuti disciplinski postupci, 37% postupaka pokrenuto je protiv sudija i tužilaca starosne dobi preko 60 godina života, 39% pokrenutih postupaka odnosi se na skupinu starosne dobi između 51 i 60 godina života, 19% na skupinu starosne dobi između 41 i 50 godina, te 5% na skupinu starosne dobi između 30 i 40 godina.

Grafikon 2.1.5.a. Starosna struktura NPF protiv kojih je pokrenut disciplinski postupak 2022.

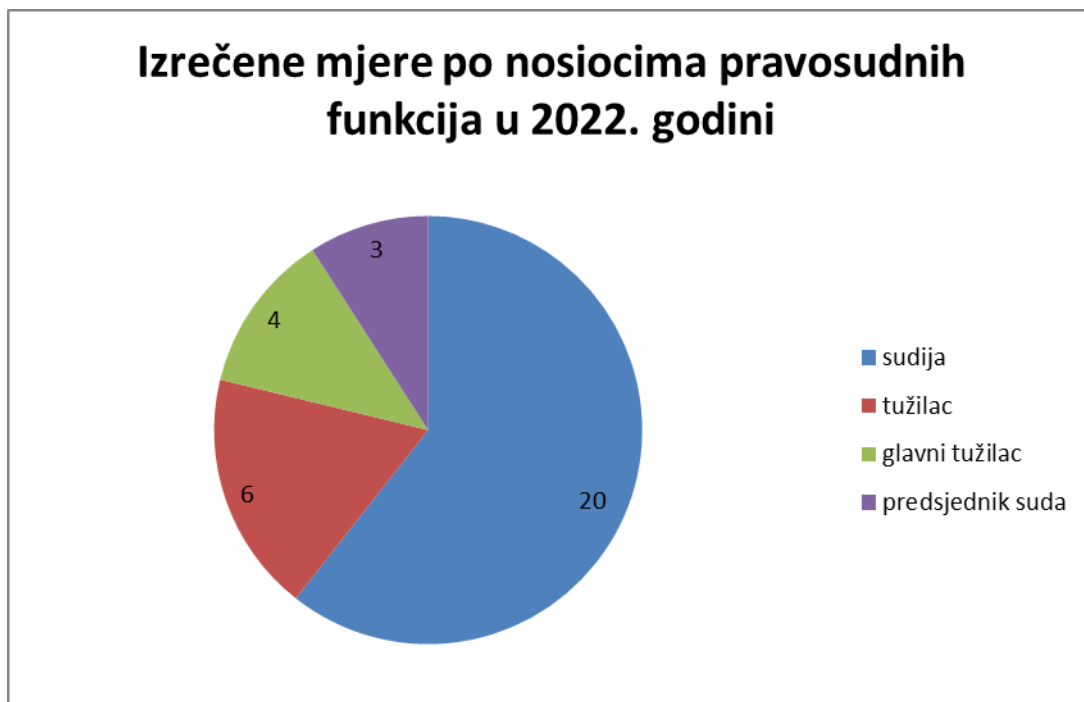
2.2. Okončani disciplinski postupci

Prema podacima Odjela za integritet nosilaca pravosudnih funkcija, ukupno 48 disciplinska postupka su okončana u 2022. godini. Struktura okončanih postupaka prema godini pokretanja: 1 okončan postupak pokrenut u 2020. godine, 23 okončana postupaka pokrenuta su 2021. godine i 24 okončanih postupaka pokrenuto je 2022. godine.

Disciplinska odgovornost utvrđena je u ukupno 33 disciplinskih postupaka, u 6 postupaka je odbijena disciplinska tužba, a 9 postupaka je obustavljeno.

Izrečeno je ukupno 23 disciplinskih mjera sudijama, od toga: 9 sudija općinskih sudova, 10 sudija osnovnih sudova, 2 sudija Vrhovnog suda Federacije BiH, 1 sudija kantonalnog suda, i 1 sudija Suda Bosne i Hercegovine.

Utvrđena je disciplinska odgovornost 10 tužilaca, izrečene su mjere za 5 tužilaca kantonalnih tužilaštava, 4 tužioca okružnog javnog tužilaštva i glavnom tužiocu Republičkog tužilaštva Republike Srpske.

Grafikon 2.2. Izrečene mjere po nosiocima pravosudnih funkcija u 2022. godini

Disciplinska odgovornost sudija najčešće je utvrđena za disciplinski prekršaj iz člana 56. Zakona o VSTV-u BiH i to po tačkama 10. „neopravdano kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti sudije ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti sudija“ (13 sudija), tačka 8. „nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti“ (8 sudija), tačka 22. „ponašanje u sudu i izvan suda koje šteti ugledu sudijske funkcije“ (4 sudije, tačka 3. „očigledno kršenje obaveze ispravnog postupanja prema strankama u postupku, njihovim pravnim zastupnicima, svjedocima, ili drugim osobama“ (1 sudija) i tačka 9. „ donošenje odluka kojim se očigledno krši zakon ili uporno i neopravdano kršenje pravila postupka (1 sudija).

Najčešće utvrđena disciplinska odgovornost tužilaca za disciplinski prekršaj utvrđen članom 57. i to za: tačka 8. nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti (7 tužilaca), tačka 9. „neopravdano kašnjenje u provođenju radnji u vezi s vršenjem dužnosti tužioca ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti tužioca“ (2 tužioca), tačka 17. „propuštanje, iz neopravdanih razloga, da postupi u skladu s odlukama, naredbama ili zahtjevima Vijeća“ (1 tužilac) i tačka 22. „ponašanje u sudu ili tužilaštvu i izvan suda ili tužilaštva koje šteti ugledu tužilačke funkcije“ (1 tužilac).

Doneseno je ukupno 33 disciplinske mjere u pravomoćnim odlukama u 33 disciplinska postupaka.

Najveći broj pravomoćno izrečenih mjera odnose se na: smanjenje plate (23), javne opomene (4), pismena opomena koja se javno ne objavljuje (4), premještanje s mjesta glavnog tužioca na mjesto tužioca (2).

U toku 2022. godine obustavljeno je 9 disciplinskih postupaka. U odnosu na navedeno, jedan nosilac pravosudne funkcije je preminuo u toku postupka, jednom je istekao mandat, tri nosioca pravosudne funkcije su dala ostavku u toku trajanja postupka, a četiri nosioca pravosudne funkcije su penzionisana u toku trajanja postupka.

Ukupno 6 disciplinskih tužbi je odbijeno u raznim fazama postupka u toku 2022. godine.

2.3. Privremena udaljenja od vršenja dužnosti sudija i tužilaca

U 2022. godini UDT podnio je 5 zahtjeva za privremeno udaljenje od obavljanja dužnosti. Prihvaćena su 4 zahtjeva, dok je 1 obustavljen zbog isteka mandata nosioca pravosudne funkcije.

Doneseno je ukupno 6 odluka o privremenom udaljenju u toku 2022. godine, a na kraju kalendarske godine bilo je 7 privremeno udaljenih nosilaca pravosudne funkcije: 6 sudija (2 sudije okružnog suda, 1 sudija osnovnog suda, 1 sudija kantonalnog suda, 1 sudija općinskog suda i 1 sudija Sud BiH) i 1 tužilac (zamjenik glavnog tužioca).

4. Ostalo

4.1. Osoblje UDT-a

Jedna od preporuka Peer Reviewa iz oblasti disciplinske odgovornosti bila je da je potrebno povećati broj zaposlenih u UDT-u.

VSTV je, na sjednici održanoj u julu 2020. usvojilo prijedlog UDT-a za izmjenu broja sistematizovanih radnih mjesta u UDT-u, kojom je povećan broj sistematizovanih pozicija. Popunjavanje upražnjenih radnih mjesta (trenutno su upražnjena 3 od 12 predviđenih) zavisice od raspoloživih finansijskih sredstava.

Naziv radnog mjesta	Sistematizovani broj izvršilaca	Broj popunjenih radnih mjesta
Glavni disciplinski tužilac	1	1
Zamjenik glavnog disciplinskog tužioca/viši pravni savjetnik	2	1
Pomoćnik glavnog disciplinskog tužioca/viši pravni savjetnik	1	1
Disciplinski tužilac/viši pravni savjetnik	2	2
Disciplinski tužilac/pravni savjetnik	2	2
Sekretar	1	0
Saradnik glavnog disciplinskog tužioca	1	0
Saradnik disciplinskih tužilaca	2	2
UKUPNO	12	9

Cjelokupnu administrativna podrška rada Ureda kroz rad dva administrativna uposlenika na radnim mjestima „*Saradnik disciplinskih tužilaca*“ predstavlja „usko grlo“ u radu Ureda koji prema vrsti poslova koje obavlja provodi postupak sa svim propisanim procesnim segmentima.

Popunjavanje upražnjenih radnih mjesta *Sekretar* i *Saradnik glavnog disciplinskog tužioca* bi značajno uticalo na povećanje efikasnosti rada obzirom da je protekle godine naročito došla do izražaja važnost tehničke podrške Ureda.

2.2. Realizacija Programa rada za 2022. godinu

UDT je u potpunosti realizovao aktivnosti Program rada VSTV-a za 2022. godinu, koje su u njegovom djelokrugu:

- sve pritužbe su riješene u zakonskom roku,
- zatražena su privremena udaljenja svih nosilaca pravosudne funkcije za koje je Ured obaviješten da se protiv njih vode krivični postupci ili istrage.

2.3. Budžet UDT-a

Planirani budžet UDT-a za 2022. godinu iznosio je 617.220 KM, od čega je izvršeno 611.977 KM.

Neurošena sredstva su vraćena u budžet institucija BiH.